

Bachelor of Library and Information Science (Semester—II) Examination
INFORMATION SOURCES, PRODUCTS AND SERVICES
Paper—BL-205

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— (1) Attempt all **five** questions.

(2) All questions carry equal marks.

(3) Answer all **eight** multiple choice questions having **2** marks each.

1. Write essay on different types of Information sources with examples.

OR

What is Internet ? Discuss Internet as a source of Information in college library.

2. Write correct answers from the given options :

(i) Which one is the secondary source of Information ?

(a) Patents

(b) Encyclopedia

(c) Manuscript

(d) Government Documents

(ii) The display of newly acquired books and Journals falls under :

(a) SDI

(b) CAS

(c) Reference Service

(d) Information Service

(iii) Which is essential aspect of the Information Service ?

(a) Collection of Information

(b) Storage of Information

(c) Retrieval of Information

(d) Communication of Information

(iv) Referral Service can be given only by _____ .

(a) Research Libraries

(b) National Libraries

(c) Information Centers

(d) All the above

(v) Who devised the concept of SDI ?

(a) Mortimer Taube

(b) Barbar Kayol

(c) H.P. Luhn

(d) Derek Austin

(vi) Selective Dissemination of Information is :

(a) A kind of CAS

(b) Matching of user and document profile

(c) A personalised Information service

(d) All the above

(vii) Translation Services are provided through :

- (a) Cover to cover Translation Journals
- (b) Translation Bank
- (c) Mechanical Translation facilities
- (d) All the above

(viii) Referral service is the service in which _____ .

- (a) The answers of the queries are given fast
- (b) The answers of queries are given directly
- (c) The recommendation is done for the source
- (d) The source is provided

3. What is user education ? Give Objectives of user education and explain in detail why user education is essential in modern libraries.

OR

Write essay on Impact of Information Technology on Information Services.

4. Write short notes on :

- (a) User education
- (b) Information service
- (c) SDI selective Dissemination of Information
- (d) Use of Bibliographies.

OR

- (e) Documentation service
- (f) Reference service
- (g) Distinguish between Print and Non-print Document
- (h) Information Products.

5. Write short notes on :

- (a) Library orientation
- (b) Types of Bibliographies
- (c) Types of users in University library
- (d) Referral service.

OR

- (e) Anticipatory and Responsive services
- (f) Information seeking behaviour
- (g) Internet as a source of Information
- (h) Database.

Bachelor of Library and Information Science (Semester—II) Examination

INFORMATION SOURCES, PRODUCTS AND SERVICES

Paper—BL-205

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

(मराठी माध्यम)

सूचना :— (1) सर्व पाच प्रश्न सोडवा.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(3) प्रत्येकी दोन गुण असलेले सर्व बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा.

1. माहितीच्या वेगवेगळ्या स्रोतांवर उदाहरणासह निबंध लिहा.

किंवा

इंटरनेट म्हणजे काय ? "महाविद्यालयीन ग्रंथालयांमध्ये इंटरनेट हे माहितीचे स्रोत आहे" ही संकल्पना उदाहरणासहीत स्पष्ट करा.

2. खालील प्रश्नांसमोर दिलेल्या विकल्पामधून योग्य उत्तरे लिहा :

(i) खालीलपैकी कोणता माहितीचा द्वितीय स्रोत आहे :

(अ) एकाधिकार (Patents)

(ब) विश्वज्ञानकोष (Encyclopedia)

(क) हस्तलिपि (Manuscript)

(ड) सरकार प्रलेख (Government Document)

(ii) नविन ग्रंथ आणि नियतकाळीके घेतल्यावर त्यांचे प्रदर्शन _____ या प्रकारात मोडते.

(अ) SDI

(ब) संदर्भसेवा

(क) CAS

(ड) माहिती सेवा

(iii) माहिती सेवेचे विशेष वैशिष्ट्य खालीलपैकी कोणते आहे ?

(अ) माहिती गोळा करणे

(ब) माहिती साठविणे

(क) माहितीची प्रतीप्राप्ती

(ड) माहितीचे संप्रेषण

(iv) परामर्शदायी सेवा फक्त येथुन रिळी जाते :

(अ) संशोधन ग्रंथालये

(ब) राष्ट्रीय ग्रंथालये

(क) माहिती केंद्र

(ड) वरीलपैकी सर्व

(v) निवडक माहिती प्रसारणाची संकल्पना कोणी प्रचलित केली आहे ?

(अ) मारटीमर टॉब

(ब) बारबर कायल

(क) एच.पी. लुन

(ड) डेरेक ऑस्टीन

(vi) निवडक माहितीचे प्रसारण _____ आहे.

(अ) प्रचलित जागरूकता सेवेचा प्रकार

(ब) उपभोक्ता आणि प्रलेख यांची सांगड घाळणे

(क) एक व्यक्तिगत माहिती सेवा

(ड) वरील पैकी सर्व

(vii) — - याच्या माध्यमाने अनुवाद सेवा दिल्या जाते.

- (अ) 'कव्हर टु कव्हर' अनुवाद नियतकाळीक
- (ब) अनुवाद पेठी
- (क) तांत्रिक अनुवाद सुविधा
- (ड) बरील सर्व

(viii) परामर्शदायी सेवा ही — — ही सेवा आहे.

- (अ) प्रश्नांची उत्तर जलद दिली जातात
- (ब) प्रश्नांची उत्तर प्रत्यक्ष दिली जातात
- (क) माहितीच्या स्रोताबद्दल माहिती दिली जाते
- (ड) स्रोत पुरविला जातो

3. उपभोक्ता प्रशिक्षण काय आहे ? उपभोक्ता प्रशिक्षणाची त्रैशिष्ट्ये देवुन उपभोक्ता प्रशिक्षणाची गरज अध्यावत ग्रंथालयात का आहे ते स्पष्ट करा.

किंवा

'माहिती तंत्रज्ञानाचा, माहिती सेवेवर प्रभाव' या विषयावर निबंध लिहा.

4. सक्षिप्त नोट लिहा .

- (अ) उपभोक्ता प्रशिक्षण
- (ब) माहिती सेवा
- (क) SDI निवडक माहितीचे प्रसारण
- (ड) ग्रंथसूचीचे उपयोग

किंवा

- (इ) प्रलेख सेवा
- (फ) संदर्भ सेवा
- (ग) प्रलेखीय व अप्रलेखीय स्रोतामधील फरक लिहा
- (ह) माहिती उत्पादणे.

5. थोडक्यात माहिती लिहा :

- (अ) ग्रंथालय उद्बोधन
- (ब) ग्रंथसूचीचे प्रकार
- (क) विद्यापिठ ग्रंथालयातील वचकाने प्रकार
- (ड) परामर्शदायी सेवा

किंवा

- (इ) प्रत्याशेने संदर्भ आणि प्रतिलापनक संदर्भ सेवा
- (फ) माहिती शोधण वर्तवणुक
- (ग) इंटरनेट हे माहिती स्रोत आहे
- (ह) Database (डेटाबेस)